

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS LIETUVOS BANKO ĮSTATYMO NR. I-678 21¹ STRAIPSNIO IR 1 PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIII-4592

2020 m. d. Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2020 m. gegužės 5 d. sprendimo Nr. SV-S-1623 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 3 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pritarti Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 21¹ straipsnio ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4592 (toliau – Įstatymo projektas) tikslui įtvirtinti labiau subalansuotą elektroninių pinigų įstaigų ir mokėjimo įstaigų mokamo mokesčio už Lietuvos banko vykdomą finansų rinkos priežiūrą apskaičiavimo tvarką.

2. Nepritarti siūlymui Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamoje Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo 21¹ straipsnio 2 dalyje nustatyti, kad Lietuvos bankas, skaičiuodamas įmokas finansų rinkos priežiūros išlaidoms padengti, atsižvelgtų į planuojamas patirti, o ne patiriamas išlaidas. Manytina, kad toks pakeitimas būtų nesuderinamas su Lietuvos banko įstatymo 21¹ straipsnio 3 dalimi, kurioje nustatyta, kad jeigu tam tikrais metais finansų rinkos dalyvių sumokėtų įmokų suma viršija Lietuvos banko tais metais patirtas išlaidas, susijusias su finansų rinkos priežiūra arba finansų sektoriaus subjektų pertvarkymo institucijos funkcijomis, Lietuvos bankas ta suma sumažina kitų metų planuojamas įmokas, o perviršį panaudoja atitinkamai kitų metų finansų rinkos priežiūrai arba finansų sektoriaus subjektų pertvarkymo institucijos veiklai finansuoti.

3. Pritarti Įstatymo projekto 2 straipsniu keičiamo Lietuvos banko įstatymo 1 priedo nuostatai, kad visais atvejais elektroninių pinigų įstaigos ir mokėjimo įstaigos mokėtų nustatytą minimalią įmokų sumą. Tačiau atkreiptinas dėmesys į tai, kad Lietuvos Respublikos elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatyme ir Lietuvos Respublikos mokėjimo įstaigų įstatyme reglamentuojama ne tik elektroninių pinigų įstaigos licenciją ir mokėjimo įstaigos licenciją turinčių įstaigų veikla, bet ir ribotos veiklos licenciją bei mokėjimo įstaigos, teikiančios tik sąskaitos informacijos paslaugą, licenciją turinčių įstaigų veikla. Ribotos veiklos licenciją turinčios elektroninių pinigų įstaigos ir mokėjimo įstaigos gali vykdyti tik ribotą elektroninių pinigų leidimo ir (ar) mokėjimo paslaugų teikimo veiklą ir tik Lietuvos Respublikos teritorijoje, taip pat šioms įstaigoms atitinkamai taikoma mažiau reikalavimų. Mokėjimo įstaigos, teikiančios tik sąskaitos informacijos paslaugą, licenciją turinčios įstaigos turi teisę teikti tik sąskaitos informacijos paslaugą, joms taip pat taikoma mažiau reikalavimų. Todėl manytina, kad Įstatymo projekte siūlomi nustatyti minimalūs įmokų finansų rinkos priežiūros išlaidoms padengti dydžiai turėtų būti diferencijuoti atsižvelgiant į tai, kad ne visos elektroninių pinigų įstaigos ir mokėjimo

įstaigos pagal leidžiamą vykdyti ir vykdomą veiklą, jos apimtis, finansų sistemos ir vartotojams keliamą riziką bei resursus, kurių reikia jų veiklai prižiūrėti, yra vienodos. Taip pat atsižvelgiant į tai, kad dauguma ribotos veiklos licenciją turinčių elektroninių pinigų įstaigų ir mokėjimo įstaigų vykdo gana ribotą įmokų už komunalinių paslaugų teikimą surinkimo iš gyventojų įvairiuose Lietuvos regionuose veiklą, o mokėjimo įstaigos, teikiančios tik sąskaitos informacijos paslaugą, licenciją turinčios įstaigos teikia tik vieną paslaugą, manytina, kad Įstatymo projekte siūlomas 2 000 eurų minimalus įmokos dydis gali būti neproporcingas patiriamoms finansų rinkos priežiūros išlaidoms ir per didelė našta minėtoms įstaigoms, be to, tokia įmoka galėtų riboti galimybes naujoms elektroninių pinigų įstaigoms ir mokėjimo įstaigoms patekti į rinką. Todėl siūlytina šioms ribotos veiklos licenciją turinčioms įstaigoms nustatyti minimalų 670 eurų įmokos dydį, kuris apskaičiuotas įvertinus Lietuvos banko finansų rinkos priežiūrai patiriamas išlaidas. Tokį patį minimalų įmokos dydį siūlytina nustatyti ir įstaigoms, turinčioms mokėjimo įstaigos, teikiančios tik sąskaitos informacijos paslaugą, licenciją.

4. Nepritarti Įstatymo projekto 2 straipsniu keičiamame Lietuvos banko įstatymo 1 priede siūlomam elektroninių pinigų įstaigoms ir mokėjimo įstaigoms nustatyto maksimalaus įmokos dydžio, skaičiuojamo nuo iš licencijuojamos veiklos gaunamų pajamų, mažinimui daugiau nei perpus, t. y. nuo 0,65 iki 0,3 procento. Pagal Lietuvos banko skaičiavimus šiuo metu iš šių rinkos dalyvių įmokų padengiami tik apie 25 procentai jų priežiūros išlaidų, o pritarus šiai Įstatymo projekto nuostatai, šio sektoriaus įmokomis priežiūros funkcija būtų finansuojama dar mažiau – tik apie 15 procentų. Pažymėtina, kad prieš Lietuvoje nustatant finansų rinkos priežiūros funkcijos finansavimo iš rinkos dalyvių įmokų modelį, konsultuotasi su Europos Centrinio Banku (toliau – ECB). ECB 2011 m. gegužės 30 d. nuomonės Nr. CON/2011/46 dėl finansų rinkos priežiūros sistemos pertvarkos Lietuvoje¹ 3.2 papunktyje pabrėžta, kad Lietuvos bankui perduotos finansų rinkos priežiūros funkcijos neturi paveikti jo gebėjimo vykdyti su Europos centrinių bankų sistema susijusių funkcijų veiklos ir finansiniu atžvilgiais. Lietuvos bankui perduotos finansų rinkos priežiūros funkcijos finansuojamos iš subjektų, kurių priežiūra atliekama, įmokų ir kitomis Lietuvos banko lėšomis. Vadovaujantis finansinio nepriklausomumo principu, Lietuvos bankui perduotos funkcijos turi būti tinkamai finansuojamos iš subjektų, kurių priežiūra atliekama, įmokų ir vykdydamas šias funkcijas Lietuvos bankas neturi patirti jokių nuostolių. Todėl įmokų dydžių pakeitimas neturėtų prieštarauti ECB nurodytam Lietuvos banko finansinio nepriklausomumo principui ir tinkamam Lietuvos banko finansavimui vykdant jam perduotas funkcijas.

5. Atsižvelgdama į tai, kad Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 127 straipsnio 4 dalies ir 1998 m. birželio 29 d. Tarybos sprendimo 98/415/EB dėl nacionalinių institucijų konsultavimosi su Europos Centrinio Banku teisės akto projekto nuostatų klausimais 2 straipsnio 1 dalies nuostatos įpareigoja konsultuotis su ECB dėl visų teisės aktų projektų, susijusių su ECB kompetencija, įskaitant teisės aktų projektus, susijusius su nacionaliniais centriniais bankais, o Lietuvos bankas yra Europos centrinių bankų sistemos dalis ir siekia Europos centrinių bankų

¹ https://www.ecb.europa.eu/ecb/legal/pdf/lt_con_2011_46.pdf

sistemos tikslų bei vykdo jam pavestas funkcijas vadovaudamasis ECB gairėmis ir nurodymais, siūlyti Lietuvos Respublikos Seimui dėl Įstatymo projekto konsultuotis su ECB.

6. Siūlyti pakeisti Įstatymo projekte nurodytą įsigaliojimo datą į 2021 m. sausio 1 d., o Lietuvos banko įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų priėmimo datą – į 2020 m. gruodžio 31 d.

Ministras Pirmininkas

Finansų ministras